

Ministerie van Justitie
T.a.v. demissionair minister dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

ONDERWERP Auteurscontractenrecht
DATUM 28 september 2010
ONS KENMERK VvE/280910
UW KENMERK
DOORKIESNUMMER 867
E-MAIL vanegmond@nlingenieurs.nl
BEHANDELD DOOR mr. V. van Egmond
PAGINA('S) 2

Geachte excellentie minister Hirsch Ballin,

Graag reageren wij naar aanleiding van de consultatie van het wetsontwerp auteurscontractenrecht van 1 juni 2010.

De leden van NLingenieurs (de Nederlandse branchevereniging van advies- en ingenieursbureaus) zijn werkzaam binnen een kennisintensieve branche en hebben daarom veel te maken met auteursrechten. Ingenieursbureaus hebben daarbij niet alleen te maken met het werkgeversauteursrecht (verkregen van de eigen medewerkers binnen de bureaus) maar ook met de auteursrechten van ingehuurd personeel (de zogenoemde freelancers en zzp-ers).

Allereerst willen wij graag opmerken dat het voorontwerp naar onze mening veel te algemeen is opgesteld. De reden voor de nieuwe regeling is de met name gelegen in de "onevenwichtige machtsverhoudingen". Er zijn echter in de regeling geen uitzonderingen gemaakt voor het geval de opdrachtgever een particulier is (bijvoorbeeld een privé persoon die een huis of andere constructie laat ontwerpen) en er derhalve geen sprake is van onevenwichtige machtsverhoudingen. De uitzonderingen op de scheve machtsverhoudingen dienen meer aandacht in voorliggend ontwerp.

Het voorontwerp heeft bovendien grote gevolgen voor onze leden (de ingenieursbureaus) en voor de door hen ingehuurde zzp-ers en freelancers. Als het voorontwerp zou gaan gelden zoals het nu is geredigeerd, zullen ingenieursbureaus niet langer de auteursrechten kunnen verkrijgen op de werkzaamheden van het ingehuurde personeel (de zzp-ers en freelancers). Dit is vooral een probleem als opdrachtgevers (waaronder veelal de centrale en decentrale overheden) van de ingenieursbureaus verlangen dat deze rechten aan hen worden overgedragen. Een sprekend voorbeeld van een dergelijke eis van opdrachtgevers is weergegeven in artikel 23 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2008 (ARVODI-2008).

Wij doen u als ministerie van de rijksoverheid graag de suggestie aan de hand om artikel 23 uit de ARVODI 2008 te schrappen zodat onze leden, de advies-, management- en ingenieursbureaus, minder vaak de auteursrechten van de zzp-ers en freelancers overgedragen hoeven te krijgen.

In de toelichting bij het wetsontwerp wordt aangegeven dat de overdraagbaarheid van auteursrecht op werken van fictieve makers ertoe zal leiden dat makers in dienst treden van de werkgever om zo de niet-overdraagbaarheid van het auteursrecht op werken van de natuurlijke maker te omzeilen. Hier zou, volgens de toelichting, tegenoverstaan dat de maker/werknemer zich op dat moment op de beschermende werking van het arbeidsrecht kan beroepen.

Hierbij willen wij opmerken dat wij als branchevereniging zeker niet kunnen bevestigen dat de ingenieurbureaus de voornoemde zzp-ers en freelancers onder werking van dit wetsvoorstel in dienst zullen nemen. De betreffende opdrachten betreffen veelal korte en eenmalige (deel)opdrachten die geen aanleiding vormen om de betrokken personen (zzp-ers en freelancers) langdurig of voor korte tijd in dienst te nemen. De opdrachten zullen eerder intern worden weggezet of niet worden uitgezet. Dit werkt juist ten nadele van de positie van degene die u met het voorliggend wetsontwerp in bescherming tracht te nemen. Ten tweede zijn wij van mening dat de beschermende werking van het arbeidsrecht volledig los dient te staan van de bescherming van de natuurlijke maker ten aanzien van zijn auteursrecht. Met andere woorden, via het auteursrecht dient niet de arbeidsmarkt te worden beïnvloed. Daar zijn andere (betere) middelen voor.

Mocht het voorontwerp ondanks de voorgaande opmerkingen toch in verdere behandeling worden genomen, dan verzoeken wij u om in ieder geval ook nog aandacht te besteden aan de volgende twee aspecten.

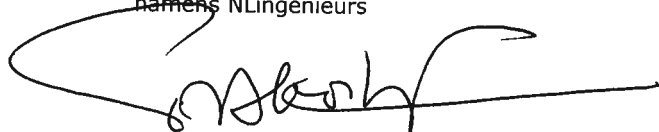
Bij ingenieurbureaus maar ook veel andere bedrijven die gebruik maken van zzp-ers en freelancers gelden dezelfde redenen om de auteursrechten bij leven te laten overdragen als bij computerprogramma's (artikel 45ga van het wetsontwerp). Waarom is de uitzondering van artikel 45ga daarom louter beperkt tot computerprogramma's? Deze bepaling behoeft in ieder geval nadere motivering.

Daarnaast dient aandacht besteed te worden aan de overgangsregeling. Momenteel lopen er veel langjarige contractuele afspraken tussen adviesbureaus en hun opdrachtgevers maar ook tussen opdrachtgevers ten aanzien van overkoepelende opdrachtgevers over auteursrechten. Hiermee wordt in het voorliggende ontwerp geenszins rekening gehouden. Worden deze bestaande afspraken strijdig met de wet? Hoe moet hiermee worden omgegaan?

Wij hebben geen bezwaar tegen publicatie of verder verspreiding van deze brief.

In vertrouwen u hiermee van dienst te zijn geweest en tot een toelichting gaarne bereid.

Met vriendelijke groeten,
namens NLingenieurs

ir. Paul J.A. Oortwijn
Directeur